

LBRIS

We know
books

simona
poclid

guzanja

E I K O N

București, 2023

1

Stau la marginea mesei și lemnul îmi mușcă mâinile. Prin mine trece Dumnezeu. Dacă mă încumet să ridic capul, tata mă crede un pui de câine căruia nu i s-au deschis încă ochii; își bagă degetele în orbitele mele, caută, caută, Dumnezeu știe ce, vrea să mă cunoască, să-mi stoarcă din suflet duhul, să vadă dacă-s al lui, dacă Mama nu m-a făcut cu vreun bețiv, răsturnați ca sticlele în vreun șanț, la marginea gării, printre scânduri și ulcele din veacul trecut. Tatei nu-i place cine sunt; mă răsucește, îmi smulge picioarele și mi le pune deasupra capului. Așa-i mai bine, conchide el, încă morocănos, și deschide ușa. O femeie lată, cu țâțe uriașe, îl privește nedumerită. Cum, aici și copilul să fie de față?, întreabă ea, dar tata îi răspunde: Lasă-l dracului, ăsta nu vede, curva aia l-a făcut orb. Orb, orb, se înspăimântă femeia și aleargă spre mine, mă mângâie, cu aceleași mâini cu care ține scula tatei; mă plânge ca pe un mort. Îmi dau și mie lacrimile din pricina ei. Tatei îi fuge cheful. Pune lemne pe foc, își coase ciorapii, mănâncă și râgâie. Dar eu văd, eu văd, nenorociților, le-aș spune, de-aș putea; cum vă

împreunați în lipsa Mamei, cum o trădați, cum o urâți. Și Mama vă vede, vă miroase, vă lasă să putreziți. Nici nu se bucură, nici nu plânge.

În casă căldura se ridică neîncetat. De la frunte în sus, sunt o pastă care tremură; mă amestec cu zeii. Femeia șade pe lințoliu; acum câteva zile, la îngropăciunea mă-sii, a uitat să o acopere. Când tata o întreabă dacă regretă, ea răspunde: Lasă, ce-i trebuie mamei lințoliu, să o acopere viermii, și scuipă îngreșată. O salivă grea, perdea de flegmă, stropește peretele alb. Ea nu știe că gura-i o poartă spre Styx, iar tata o vede de la gât în jos, uneori nici atât. Ai capul plin de tărățe, continuă el, și femeia strivește cu trupu-i mare lințoliul, îl strânge și-l face fărâme, îl reculege și-l lasă să-i intre-n osânză. Măinile tatei o frământă; ce pâine aș face din pulpele tale, îi spune prostește, dar ea nu mai aude. Cervixul îi scuipă noroaie. În vestibulul cărnii ei moi, firimiturile tatei se zbat neputincioase. Fereastra vopsită în albastru, singura pe care o văd, îmi arată un petic de Cer. Femeia urinează și încălzește peretele dinspre apus. Uite, uite, Mamă, spun în sinea mea, cât de frumoasă-i viața pe Pământ. Mamă, așa-i de frumoasă viața pe Pământ. Mamă, Mamă, Mamă, Mamă, Mamă, Mamă, Mamă... Dumnezeu te-a strigat și el câtă vreme a făcut lumea!

Tu nu ești băiat, băăăă, mucosule, jegosule, puță prăpădită, spune tata și aruncă un papuc în capul meu. A uitat deja că mi-a smuls picioarele și le-a rânduit deasupra frunții; pielea capului e așa de tare, încât papucul se rupe. Și-i este frică. Cum să nu-i fie (?), sunt un mucos înalt și brațele mele îl pot străpunge. Cum să nu-i fie (?), dacă el m-a făcut, și-l știi mai bine decât Dumnezeu. Eu sunt Iadul lui. Sunt cazan și furcă, vierme cu zeci de copite, și-i mănânc încetișor inima, sunt șarpe și-i sorb limba, sunt coșciug și-i înghit oasele, sunt pământ, îl sfărâm și nu-i dau drumul, nu-l las nici să clipească. Să se căznească, să-l ardă, să-l mistuie și să-l doară fără sfârșit sufletul. Eu sunt conștiința. Și nu-l las, nu-l slăbesc dintre degete, uite-așa, ca pe un gândac, îl mistui în negura dimineții. Să te fută câinii, îmi zice tata, și scuipă sânge. Băăă, tu ești un căcat, un căcat, mă auzi, nici nu trebuia să te naști, mai urlă. Soarele scapătă. Copacii se smulg din rădăcini și se așază pe prispă. Mă îmbie să mă alătur. Printre rădăcinile lor zboară fluturi albi. Milioane de fluturi. Satul abia mai răsufală. Fluturii mănâncă tot aerul. Copile, știi de ce te bate azi mai tare?, întreabă un copac mai tânăr. Pentru că i s-a

spânzurat un frate, continuă el și-și apleacă până la genunchi crengile. Să nu-ți fie frică, zice altul, că o să te tot bată cât va trăi, că așa ești tu, făcut să taci și să înduri, precum copacii. Ce, ai văzut copac, când e tăiat, să se împotrivească? Plânge, dar cine-l aude? Moare, moare neîncetat, dar omul are treburile lui, ce grijă să aibă pentru un copac amărât? Dacă ar scrie cineva despre aceste lucruri, spune copacul dintâi, așa cum sunt, câtă dreptate ar fi pe lume! Uite, tu, deși atât de mic și de firav, că ți se văd venele pe sub piele, stai aici și te stingi, și te îmbolnăvești, de ce nu ieși afară, de ce nu deschizi poarta, de ce nu fugi? Du-te-n lume, să te bată doar vântul; să flămânzești cu toți câinii, nu cu tatăl tău, să vezi cățele strâmtorate prin cotloane, să-ți umble șobolanii prin păr, să-ți încolțească râia pe frunte, du-te-n lume, du-te-n lume, copile, să nu te mai bată...

Să-l las eu pe tata?, întreb fără să mai ascult. Păi, ce fel de prieteni sunteți voi, dacă nu mă înțelegeți? Eu pe tata am să-l rod și-o să-l macin precum caria, o să-l geluiesc ca pe o scândură, o să-l cioplesc ca pe o cruce, o să-i găuresc plămânii ca molia, să-i usuc mațele după moarte, să le umplu cu vânt, să le izbesc de văi, să-i urle cugetul de durere, să-i fac din picioare catarg, să-l împrăștii în toate zările, din piele să croiesc cămăși, iar carnea să o dau porcilor, porcilor,

auziți, să se lăfaie porcii în troacă, răscolindu-i sămânța, să o împartă dracilor. Să iasă din el numai șanțuri pe sub garduri. Auziți? Nu-i bine, nu-i bine, copile, să urăști, să dorești atât rău, răspunde copacul cel tânăr. Unde o să ajungi cu atâta răutate în tine?

3

Guzanja cea tânără se apropie de tata. Tata nu o iubește, dar o vrea, să scape de sărăcie, să iasă din bordei, să-și întindă izmenele la soare, să scape de păduchi și de râie, să-i crească barba la vale, nu doar spre tâmple. Câte nu ar vrea tata! Guzanja-i slabă, dar are sâni ațâțători, deși sterpi, căci a mai făcut un copil, acum mulți ani, și nu l-a putut alăpta. Când a venit vremea să lepede copilul din flori, Guzanja nu s-a îndurat. Doamne, dă să mor, dar ține-l pe el, plângea și se adăpostea în șură, lângă cai, lipită de picioarele lor, că de-ar fi văzut-o cineva ar fi crezut că-i nebună și se pregătește să nască un mânz. Dă-i, Doamne, păr mândru și moale, ca Soarele, ochi de tăciune și inimă mare, să iubească și pietroaie, de-i va fi cu

folos. Doamne, dă-i Cerul degrabă și nu-l căzni pe Pământ, că aici nu-i loc de trăit.

Pântecele n-a crescut prea mult. Guzanja nu mai mânca; se uita cu ochi sticloși la cireșe și începea să plângă. Gura-i puțea a acru; mațele se răsuceau în ea. Zi și noapte, zi și noapte, parcă erau roți de car scăpătând în hârtoape. A venit vremea facerii. În primul ceas, în jurul ei s-a făcut lac de sudoare, urină și sânge. Guzanja răbda, cum răbdă bolnavii boala fără leac. Se răsucea pe pământul rece al șurei și bălegarul fierbinte o încălzea. Apoi a leșinat. Copilul, rămas singur, cu gâtul înfășurat, strâns prea tare, s-a zbătut, s-a răsucit. Se vedea o ieșire. A alunecat, a alunecat, pereții de carne-i priau, gâtul sugrumat nu-l mai durea. Când a căzut pe bălegar încă era viu. Guzanja s-a trezit din moarte spre seară și, când l-a văzut, s-a pregătit de înmormântare. Și a ei, și a pruncului care nu cunoscuse niciodată umbletul. Tu, întâia și ultima mea iubire, bocea ea, ca vântul, ca vântul să te duci spre Dumnezeu. A mai smuls ce rămăsese din ea, și-a stors sânii și nu curgea nimic, l-a oploșit la piept, l-a legănat, l-a șters, cum fac vacile cu limba, și l-a scos afară.

I se părea că începuse să râdă, dar el, săracul, după ce că fierbea, începea să putrezească de la unghii. Doamne, făcă-se voia ta, spunea Guzanja,

și se închina în toate colțurile, până la pământ, cu pruncul care-i rămânea strâns între picioare și trunchi. Iată, lumina, lumina, copilul meu, întâiul meu băiat, să nu ai teamă, că de va fi să vină Ultima Judecată, eu te voi aștepta tot aici, să iau asupra mea toate durerile, și de voi mai naște vreun copil, să sufere ca tine. Doamne, îndură-te, copiii mei să trăiască Iadul pe Pământ, să capete Raiul cel Sfânt. Doamne, căznește-i cât poți, nu le da drumul, căci viața-i scurtă, se spulberă și se întunecă, dar moartea-i fără sfârșit și nu-i vreau suferind. Doamne, nu mă lăsa, a mai țipat și a scăpat copilul din palme.

El s-a răsucit, a alunecat la vale, prin pâraie, prin gropi. Și cum era putred, bucăți-bucăți se rupeau, că până la sfârșit, aproape de valea din urmă, era precum făina. Când s-a trezit, Guzanja și-a făcut cruce și a intrat în casă. Caii au nechezat zile la rând. Tăceau numai când Guzanja li se lipea de coamă.

4

Tata-i bătos ca fierul, dar n-are chiloți curați. Și nici zăbăvici. Cad chiloții de pe el întruna. Îi ajung pe sub izmene până la genunchi și merge uneori crăcănat. Dansează pe lângă Guzanja și ochii ei înnebuniți de neviață îl înspăimântă, dar îl și îmbie. Guzanjă, Guzanjă drăcoasă, îi spune, dansează, dansează cu mine! Guzanja privește prin el ca prin ciur, trece de câmpuri, de hotare, de orașe, de continent. Zboară, zboară aiurea, printre aștri și fecale celeste, se închină oricui; că așa-i făcută, să se închine neîncetat, să-și caute icoane, în boabele de grâu, în oasele morților, în dinții copiilor, în părul flăcăilor, la subsuorile femeilor, în bărbățiile sterpilor, în cancerul nevinovaților, pe buzele osândiților. Îl vede și-l aude pe tata, dar nu știe ce spune, nici cine e. Ce-i pasă ei, că-i înalt și frumos, că brațele-i trosnesc și ochii parcă-s mânjiți cu miere. Își aduce aminte că-n altă viață era un bărbat mai frumos ca el, plin de Dumnezeu, ducând mereu pe brațe câte un copil, ghistuindu-l cu promisiunea veșniciei. Guzanja își vede vechea viață și frumusețea de atunci o împresoară. Îl

împinge pe tata, iar el, precum un păduche, se strânge lângă foc și plânge. Plânge netrebnicul, căci o vrea pe Guzanja și crede că poate să o ademenească între sălcii, printre bureți nebuni și capete de porci mistreți, uscate, fără nicio urmă de carne, de parcă au tot fost linse de fiare flămânde zile în șir. Guzanja nu-i de lepădat, își spune, și plânge cu ciudă, deși o ibovnică veche-l pândește de peste foc. Una-două își aruncă cămașa proaspătă, ia tăciune din foc și-și unge nurii, sub privirile tatei, sperând să o lase pe Guzanja, să se întoarcă la ea. E din ce în ce mai amărât, mai ațâțat și mai singur; se târăște, prinde piciorul Guzanjei, îl strânge. Tu, minune a morții, începe, îndură-te, îndură-te de mine, că voi face tot ce-mi vei spune. Chiar așa?, îl întreabă Guzanja și se îndepărtează de parcă-i făcută din spume. Când calcă pământul, focul din cireadă aleargă hain; toate o iubesc și o urmează. Numai tata, învins, se întoarce și intră în ibovnica lui veche scrâșnind. Când simte moliciunea femeii, tata își ferește privirea și colții. O fierbințeală cumplită îl străpunge și carnea sfârâind îi dă impresia că oasele lui sunt mai tari decât baierile cerului. Ar putea mușca și suga din toate țâțele lumii. El nu s-ar opinti nicio clipită, s-ar împreuna fără încetare și-ar umple pânțele nesfârșite cu plozi, să ajungă și Cerului. Dar nu

poate mângâia. Palma lui n-a cunoscut niciodată zâmbetul. Scrâșnește, geme, are putere de taur și sămânță cât să lase și altora, dar nimic nu i se anină de inimă. Nu înțelege deloc dorul. Vai, își spune-n sinea lui, din mine vor rămâne doar iazuri secate.

5

Pe marginea apei, Guzanja regretă tot ce este și pe loc se îndrăgostește de tata. Așa-i vine ei și nu se împotrivește; știe că aceasta-i o viață de trecere; a mai avut altele, va mai primi; cu rău, ca ceilalți oameni din ea să se smerească, să ispășească pedeapsa, să prindă Raiul. Guzanja ține la Rai și nu vrea, în niciun chip, să-l piardă. Nimeni nu știe cine a făcut iazul mic care seamănă cu o covată; dar aici vacile și caii nu beau apă, ci mîl. Se împreunează de-a valma, neținând seama de ce sunt; din femele ies arătări și oamenii le alungă. Lângă iaz s-a făcut acum o cireadă de draci cu câte patru copite la un picior, care nici nu se uită la oameni. Numai pe Guzanja o știu și o ascultă. Femeia asta nu va fi niciodată a noastră, spun toți, și, deși au puteri nemăsurate, nici nu încearcă să o ademenească. Nu cumva, se întrebă ei, Guzanja e fiica lui Dumnezeu? O